

Chráněná přírodní památka Milíčovský les a rybníky

Je druhý únorový pěkně mrazivý týden, teploměr nestoupá do plusových hodnot ani přes den. Obloha je ale jasná, bez mráčku a tak se zdá, že závěr mrazivého období by mohl být jako vyšitý pro výlet do výrazně podmáčeného lesa a mezi rybníky. Počkat až vše rozmrzne, bylo by to na holinky.

Přijeli jsme do Kateřinek, kdysi malá osada dnes splynula s paneláky Jižního města, okraje ale lemují zajímavá zástavba rodinných vilek. Právě tady jsme vystoupili, slibný název stanice **Ke Smrčině** slibuje přírodu, a že to myslí vážně tak hned nabízí ulici **U Močálu**. Obešli jsme pár vilek a jsme v lese.

Pokud by vás zajímalo kde se tu na jižním okraji Prahy tak rozsáhlý les vzal tak vězte, že důvod tu byl a je to již hodně dávno. Milíčovský panský dvůr vysadil les v okolí zdejších rybníků v 18. století jako oboru s bažantnicí. O

století později proslavil tenhle les jako lovecký revír **portugalský hrabě Arnošt Silva Tarouca**. Ano to je on, ten milovník přírody co založil světově známý Průhonický park a přestavěl zámek do podoby, jak jej známe dnes. Arnošt Silva Tarouca v milíčovském lese pořádal okázalé hony pro panstvo z nejvyšších evropských kruhů, nejvíc z těch vídeňských, císařských, dokonce i těch nejvyšších. Zalovit si sem přijížděl také následník trůnu Ferdinand d'Este.

Doba okázalých honiteb je ale dávno pryč, a kdybychom chtěli i my něco ulovit museli bychom se spokojit možná tak maximálně s veverkou, ne naše plány jsou skromnější, projít se zimní přírodou a podívat se jestli z těch dob minulých se v té chráněné přírodě něco zachovalo. A když už něco ulovit tak jako obvykle nějaký zajímavý snímek, to určitě.

Milíčovský les je dnes ve vlastnictví Hlavního města Prahy a město se stará, snaží se obnovit les do podoby a struktury jak byl vysazen kdysi. Žádný jehličnatý les, ten patří kamsi do podhůří, tady byla původní výsadba zcela jiná. Duby zimní i letní, lípy srdčité, střemchy, a překvapivě i třešeň ptačí, té se tu vždy dařilo a dorůstala až do výšky 25 metrů. Stále ji v lese nacházíme, když ne žijou tak alespoň jako torzo, to je obrovsky užitečné pro drobný hmyz.

Máme za sebou první kilometr jednou ze značených lesních cest a na prvním křížení s naučnou stezkou míříme na severní okraj chráněné oblasti k široko daleko nejvyššímu místu **k 309 metrů vysokému Milíčovskému vrchu**. Po pravdě, ono je to spíš několikrát přerušené pohoří než vrch. Kdysi tady byla rovina a močál, že by seismická činnost? Kdepak je to mnohem jednodušší, ražba druhé etapy metra trasy C. Co se narubalo v podzemí bylo uloženo tady, úhledně vytvarováno do malého pohoří a z boků osazeno vegetací. Ta je zatím nízká, rozhled je proto dobrý. Tenhle kopeček sice nepatří do přírodní památky, ale přispěl k rozmanitosti a zpestření krajiny.

Prudkým svahem jsme sestoupili opět do lesa, blíží se sice poledne a slunce svítí, ale mráz na lesních loukách stále nepolevuje.

Velkou zajímavostí jsou v Milíčovském lese rybníky. Je jich tady šest pěkně v řadě, všechny propojeny Milíčovským potokem. Pro les při jeho druhové skladbě jsou požehnáním. Ani jejich jména nejsou bez zajímavosti. Považte: Křtiny, Milíčovský, Kančík, Homolka, Vrah, Šáteček, proč to se mi zjistit nepodařilo. Po zkoušce síly ledu kdy Marie riskovala ledovou koupel mjíme ten z rybníků největší, Milíčovský, je obklopen nejen lesními loukami ale i nově vysazeným ovocným sadem.

Takovou přírodní nádheru mají obyvatelé na jihu Prahy na dohled. V zimě, na jaře nebo v létě, je to jedno a nemohu zapomenout na podzim, postupné zbarvování všech těch listnáčů až do ruda, nádhera. Přitom do středu města je to z nedaleké stanice metra Háje 20 minut jízdy.

Milíčovský rybník necháváme za zády, cestou jsme zkusili jak změřit výšku stromu když nemáme sebou metr nebo pilu abychom jej rovnou porazili, jde to i poměrně přesným odhadem. Před námi jsou vyšlapané pěšinky vyhybající se zatopeným úsekům lesa. Divoce vzniklé přítoky do rybníků s proudící vodou pod slabou krustou ledu je dokonce nutné přeskakovat.

Historie Milíčovských rybníků, se odvíjí spolu s výsadbou okolních lesů, tedy doby 18. století. Původně to byly silně podmáčené louky pod prameništěm Milíčovského potoka. Časem se jejich velikost a tvar měnily, dnes jsou o něco málo menší ale stále je to lokalita s výskytem řady chráněných druhů živočichů a rostlin. Obrovský rozdíl je ale i v jejich okolí, dříve to byly pastviny a louky, dnes v bezprostředním okolí bydlí Na Jižním městě asi 85 tisíc obyvatel.

Mezi rybníky Kančík a Homolka kolem kterých právě procházíme jsou mokřady a vlhké louky s hnízdištěm nejen ptactva ale i obojživelníků. Potom jsou tu stromy. Ne ledajaké, stoleté jsou v milíčovských lesích tak nějak samozřejmostí. Ty co drží hráze rybníků, to jsou již unikáty, duby většinou více jak 200 let. Hana je nafotila, pojďme se na ně podívat.

Hráz rybníka Homolka zpevňuje osm takových státem přírodně chráněných velikánů

Na všech poutačích je uvedeno Evropsky významná lokalita. Takové **Evropské lokality** jsou součástí soustav **Natura 2000**, stanovišť v přírodě ohrožených druhů v jejich přirozeném prostředí.

Tak tento dub zimní nebo letní, bez olistění je to těžké posoudit ale je to strom naprosto vyjíměčný. Obvod kmene více jak 6 metrů výška 26 metrů **stáří více jak 260 let**. S námi dohromady je to 900 let. Také začínáme patřit k ohroženým druhům – zatím vzdorujeme, stejně jako ten dub.

Došli jsme k poslednímu rybníku. **Je to Vrah**, těžko říct proč, vypadá mírumilovně. Také na jeho hrázi je asi deset více jak stoletých dubů. Vrah je jediný rybník, který tady v Milíčově slouží k chovu ryb.

Jsme venku z lesa a před námi je cesta sídlištěm k metru. Že ani to nemusí být úplná nuda dokazují Hany fotky. Jenom pár metrů od lesa je **malé ZOO**. Kousek nad ním **Domov pro seniory Háje**. Zajímavě architektonicky řešený objekt pro asi 200 klientů snad se všemi druhy péče.

Proti domovu seniorů je střední podnikatelská akademie.

Jenom pár desítek metrů od školy je bydlení které zakrývají vysoké paneláky Jižního města. Je to druhá etapa výstavby Jižního města, téměř na hranici lesa vzniklo parádní bydlení, posuďte sami.

Cesta parkem Křtinská nás přiblížila k metru jen na několik desítek metrů. Tak závěrem malý kvíz „**Je to dlouhé, je to ve vzduchu, má to svůj účel, je to docela užitečné a je to právě před námi**“

První pochopila a uhodla Jarka. **Je to takzvaná Otíkova lávka**. Právě tady uslyšel „momentálně“ zaostalý **Otík Rákosník** zahřívání **řidiče Pánka** a proti proudu utíkal k nákladáku ve filmu **Vesničko má středisková**. Pravda tenkrát byla lávka dřevěná ale ani tato železná není definitivní, připravuje se její rekonstrukce.

Tak to byl dnešní malý výlet do lesa a k rybníkům pod Jižním městem. Přálo nám počasí, na první polovinu února bylo skvělé, snad jen ten sněhový poprašek trochu chyběl, alespoň pro efekt, tak snad někdy příště. Závěrem ještě mapka našeho putování milíčovskou státem ochraňovanou přírodou.

Z Kateřinek k metru Háje 9.února 2023.

Výlet připravili Mirek a Zdenka Bernátovi kronika Mirek

Zajímavé fotografie v mrazivém vzduchu obětavě pořídila Hana Mašková

